

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς

-Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

-Οικονομικών

-Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

-Δημοσίας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη

17.09.2012

ΘΕΜΑ: Νέος «πράσινος» δακτύλιος στο κέντρο της Αθήνας

Σύμφωνα με την πρόσφατη Κοινή Υπουργική Απόφαση (16229, ΦΕΚ 1467B' / 3.5.2012) των Υπουργείων Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων και Προστασίας του Πολίτη, καθιερώθηκαν από 1/9/2012 μέτρα περιορισμού κυκλοφορίας οχημάτων στο κέντρο της Αθήνας, γνωστά και ως «πράσινος δακτύλιος». Αυτά προβλέπουν απαγόρευση της κυκλοφορίας παλαιών IX (επιβατικών και φορτηγών) ενώ επιτρέπεται η ελεύθερη πρόσβαση IX αυτοκινήτων υβριδικών ή χαμηλών εκπομπών ρύπων (Euro 5, Euro 6 ή μεταγενέστερου και, υπό προϋποθέσεις Euro 4).

Η ΚΥΑ, που σε πρώτη ανάγνωση φαίνεται να εισηγείται θετικά μέτρα –με κύριο την απομάκρυνση παλαιών και ρυπογόνων IX από το κέντρο της πρωτεύουσας-, δημιουργεί, για διαφόρους λόγους, πολλά και σύνθετα προβλήματα, εκ των οποίων τα σημαντικότερα είναι τα ακόλουθα:

Τα μέτρα του «πράσινου» δακτυλίου επιτρέπουν την ελεύθερη είσοδο και κυκλοφορία εντός δακτυλίου όλων των αυτοκινήτων νέας τεχνολογίας σε καθημερινή βάση, χωρίς όμως να εξαφανίζεται η κυκλοφορία των γνωστών «μονών-ζυγών» -όσων IX δηλαδή πέρασαν την κρησάρα της ρύθμισης και καλύπτουν τα νέα περιβαλλοντικά στάνταρντ-. Άρα, επί της ουσίας επιτρέπεται η ελεύθερη κυκλοφορία πολλαπλάσιου αριθμού οχημάτων, τα οποία

- και επιβραδύνουν τη συνολική κίνηση,
- και αυξάνουν την όποια ρύπανση προκαλούν οι νέοι κινητήρες τους (η παραγωγή των ρύπων δεν έπαψε, απλώς πλέον μιλάμε για νέου τύπου ρύπους),
- και μειώνουν τη μέση ταχύτητα κυκλοφορίας
- και αυξάνουν τις συνθήκες κυκλοφοριακής συμφόρησης.

Η δε απόφαση του ΥΠΕΚΑ (αρ. 50 του Ν.4030/2011, ΦΕΚ 249Α') σχετικά με την άρση της απαγόρευσης κίνησης πετρελαιοκίνητων οχημάτων που ίσχυε από το 1991 (άρθρο 26 του Ν.1959/1991, ΦΕΚ 123Α'), σε περιοχές των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης, παρά τις αντιρρήσεις αρμόδιων συγκοινωνιολόγων, περιβαλλοντικών φορέων, καθώς και των επιφυλάξεων που είχε διατυπώσει με έκθεσή της η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής, επιβάρυνε ακόμη περισσότερο την κατάσταση. Το άνοιγμα της πετρελαιοκίνησης στην Αθήνα σε συνδυασμό με την έλλειψη ή/και την ανυπαρξία ελέγχου καλής λειτουργίας της παγίδας των αιωρούμενων σωματιδίων, έδωσε φέτος το καλοκαίρι, τα πρώτα “τραγικά συμπτώματα” της πρόσφατης νομοθετικής ρύθμισης: αύξηση των ρύπων (κυρίως μικροσωματίδια, αιθάλη και άκαυστοι υδρογονάνθρακες), που συνέβαλε στη δημιουργία του φωτοχημικού νέφους, που φέτος έφτασε σε ρεκόρ επταετίας.

Όλα τα παραπάνω, σε συνδυασμό με τη μη ενθάρρυνση της χρήσης ποδηλάτου και την αποθάρρυνση της χρήσης Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (διαρκείς και υπέρογκες αυξήσεις τιμής εισιτηρίων), ούτε διευκολύνουν την κυκλοφορία, δε βελτιώνουν την ποιότητα της ατμόσφαιρας στο αττικό λεκανοπέδιο και βέβαια επιβαρύνουν περισσότερο το περιβάλλον.

Επειδή είναι γνωστό ότι η ρύπανση ενός χώρου προσδιορίζεται όχι μόνο από το είδος των επιμέρους ρυπαίνουσών πηγών, αλλά από το συνολικό αριθμό τους και από το κατά πόσο υπερβαίνουν την φέρουσα ικανότητα του συγκεκριμένου χώρου.

Επειδή η παραγωγή ρύπων των, επιτρεπομένων να κυκλοφορήσουν, οχημάτων στον «πράσινο» δακτύλιο, μπορεί να είναι μικρότερη ανά χιλιόμετρο κίνησης σε σύγκριση με τα παλαιότερα καταλυτικής τεχνολογίας, αλλά δεν παύει να αποτελεί μια σημαντική παραγωγή ρύπων, η οποία σωρευτικά τελικά προκαλεί αύξηση στη συνολική εκπεμπόmenη ποσότητα ρύπων.

Επειδή η Υπουργική Απόφαση (Αριθ. Γ. 45750/2549/1982, ΦΕΚ 862/B/1-11-1982) με την οποία πρωτοεφαρμόστηκε ο δακτύλιος στην χώρα μας, λάμβανε υπόψη της τελείως διαφορετικά δεδομένα κυκλοφορίας και ρύπανσης σε συνάρτηση με την τεχνολογία της εποχής.

Επειδή το 1982 κυκλοφορούσαν στην Αττική 430.000 IX, ενώ το 2011, σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία, βρίσκονταν σε κυκλοφορία 3.058.997 οχήματα (επιβατικά και φορτηγά IX-ΔΧ και λεωφορεία), που φτάνουν στα 3.744.862 εάν προσθέσουμε τις IX και ΔΧ μοτοσυκλέτες του λεκανοπεδίου.

Επειδή η μείωση των ρύπων και η μείωση του κυκλοφοριακού φόρτου δεν κατακτάται με διοικητικά μέτρα ή μέτρα που αυξάνουν τελικά τον αριθμό των κυκλοφορούντων οχημάτων, αλλά επιτυγχάνεται με συντονισμένες δράσεις και πολιτικές, που ως κύριο άξονα έχουν την αποτροπή χρήσης των IX, την προώθηση της χρήσης ΜΜΜ με χαμηλό κόστος και εισιτήριο, φιλικών στον χρήστη και το περιβάλλον, τη δημιουργία πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων, την αύξηση του αστικού πράσινου και των ελεύθερων χώρων.

Επειδή η ίδια η έκθεση της κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος διαψεύδει τον ισχυρισμό του ΥΠΕΚΑ ότι οι αποφάσεις του (τόσο για την πετρελαιοκίνηση όσο και για τον «πράσινο» δακτύλιο) βασίστηκε σε τεκμηριωμένες μελέτες και ελήφθη με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και την ουσιαστική προστασία του περιβάλλοντος.

Επειδή εν τέλει οι μόνοι πιθανοί κερδισμένοι, όπως προδιαγράφεται από το πρώτο διάστημα εφαρμογής των δύο διατάξεων (πετρελαιοκίνηση-«πράσινος» δακτύλιος), δεν είναι άλλοι παρά οι εισαγωγείς IX, τους οποίους κατά βάση ευνοεί το Υπουργείο.

**Για τους παραπάνω λόγους,
ερωτώνται οι κκ. Υπουργοί:**

1. Σε ποιες μελέτες βασίσθηκαν και βάσει ποιων στατιστικών δεικτών και στοιχείων αποδεικνύεται η αλλαγή των κυκλοφοριακών και περιβαλλοντικών δεδομένων, ώστε να αλλάξει ο δακτύλιος όπως ίσχυε μέχρι σήμερα;
2. Ποια συγκεκριμένα μέτρα προτίθενται να λάβουν ώστε να αποτραπεί η χρήση IX αυτοκινήτων και να ενθαρρυνθούν οι χρήσεις ΜΜΜ; Ποια θέση παίρνουν στις νέες αυξήσεις στην τιμή των εισιτηρίων που μελετά το κυβερνητικό οικονομικό επιτελείο;
3. Θα εντείνουν τους σχετικούς ελέγχους στα κυκλοφορούμενα οχήματα (βεβαίωση ελέγχου από ΚΤΕΟ/ΙΚΤΕΟ, κατοχή κάρτας καυσαερίων κ.α.), εντός κι εκτός του δακτυλίου;
4. Θα προχωρήσουν σε νέα νομοθετική άρση κυκλοφορίας των πετρελαιοκίνητων οχημάτων στο δακτύλιο;

**Οι ερωτώντες βουλευτές
του ΣΥΡΙΖΑ/ΕΚΜ**

Ηρώ Διώτη (Λάρισας)

Χαρούλα Καφαντάρη (Β' Αθήνας)